

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 9. jūnijā
(OR. en)

10074/22

LIMITE

POLCOM 56
COEST 445
CODEC 886

Starpiestāžu lieta:
2022/0188(COD)

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs: Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*

Saņemšanas datums: 2022. gada 9. jūnijs

Saņēmējs: Padomes ģenerālsekretariāts

K-jas dok. Nr.: COM(2022) 288 final

Temats: Priekšlikums - EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, ar kuriem papildina tirdzniecības koncesijas, kas Moldovas produktiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Moldovas Republiku, no otras puses

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2022) 288 *final*.

Pielikumā: COM(2022) 288 *final*

Briselē, 9.6.2022.
COM(2022) 288 final

2022/0188 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, ar kuriem papildina tirdzniecības koncesijas, kas Moldovas produktiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Moldovas Republiku, no otras puses

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Krievijas neprovocētā un nepamatotā militārā agresija pret Ukrainu kopš 2022. gada 24. februāra ir būtiski negatīvi ietekmējusi Moldovas Republikas (“Moldova”) spēju tirgoties ar pārējo pasauli, jo īpaši tāpēc, ka Moldovas eksports bija atkarīgs no tranzīta caur Ukrainas teritoriju un no Ukrainas infrastruktūras, kas tagad lielā mērā nav pieejama. Šajā sarežģītajā situācijā Moldova ir lūgusi Savienību pēc iespējas atvieglot nosacījumus, lai tā daļu savas tirdzniecības ar pārējo pasauli varētu pārorientēt uz ES un tādējādi vēl vairāk padziļinātu valsts tirdzniecības attiecības ar Savienību un atbalstītu tās ekonomiku. Lai to panāktu, ir jāpalielina tirgus liberalizācijas pakāpe, jo īpaši attiecībā uz lauksaimniecības produktiem, uz kuriem attiecas gada beznodokļu tarifa likmes kvotas saskaņā ar XV-A pielikumu Asociācijas nolīgumā starp ES un Moldovas Republiku (turpmāk “Asociācijas nolīgums”)¹, ar ko izveido padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu (“*DCFTA*”).

Tāpēc Komisija ierosina Eiropas Parlamenta un Padomes regulu, ar ko ievieš tirdzniecības liberalizācijas pasākumus, kuri izpaužas kā papildu gada beznodokļu tarifa likmes kvotu piešķiršana dažiem lauksaimniecības produktiem un kuri būtu piemērojami vienu gadu.

Saskaņā ar Asociācijas nolīguma XV-A pielikumu gada beznodokļu tarifa likmes kvotas attiecas uz septiņiem Moldovas izcelsmes lauksaimniecības produktiem. Tie ir šādi produkti: tomāti, ķiploki, galda vīnogas, āboli, ķirši, plūmes un vīnogu sula. Divus no šiem produktiem (plūmes un galda vīnogas) Moldova lielā apjomā eksportēja uz trešo valstu tirgiem, jo īpaši uz Krieviju, Baltkrieviju un Ukrainu. Attiecībā uz šiem produktiem ir lietderīgi ieviest papildu beznodokļu kvotas, lai uz laiku atbalstītu to pārdošanas apjomu novirzīšanu uz Savienību, kas sākotnēji tika virzīti uz minētajiem tirgiem, ja šāda novirzīšana ir vajadzīga. Attiecībā uz pārējiem produktiem (tomāti, ķiploki, āboli, ķirši un vīnogu sula) jaunieviestās kvotas būtu beznodokļu papildu apjoms tādā pašā apmērā, kāds paredzēts Asociācijas nolīgumā.

Šie pagaidu un ārkārtas pasākumi atbalstīs un veicinās esošās tirdzniecības plūsmas no Moldovas uz Savienību, kā arī atbalstīs Moldovas ekonomiku. Tas atbilst Asociācijas nolīguma galvenajiem mērķiem, proti, izveidot apstākļus pastiprinātām ekonomiskām un tirdzniecības attiecībām, kuru rezultātā Moldova tiktu pakāpeniski integrēta ES iekšējā tirgū, un sekmēt demokrātijas stiprināšanu un politisko, ekonomisko un institucionālo stabilitāti Moldovā.

Šajā regulas priekšlikumā paredzētie tirdzniecības liberalizācijas pasākumi tiek veikti, ievērojot saistības, kas noteiktas Asociācijas nolīguma 2. pantā, kurā kā būtiski nolīguma elementi ir noteikti demokrātijas principu, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana, kā arī masu iznīcināšanas ieroču, ar tiem saistītu materiālu un to nogādes līdzekļu izplatīšanas apkarošana. Turklāt saskaņā ar to pašu pantu puses jo īpaši apņemas ievērot vispārējos principus attiecībā uz tiesiskuma un labas pārvaldības principu ievērošanu, cīņu pret korupciju, organizētām vai citām noziedzīgām darbībām, tostarp starptautiska mēroga

¹ Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Moldovas Republiku, no otras puses (OV L 260, 30.8.2014., 4. lpp.), puses parakstīja 2014. gada 27. jūnijā. Asociācijas nolīgums, kas ietver padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu (*DCFTA*), tika provizoriski piemērots kopš 2014. gada 1. septembra, un tas pilnībā stājās spēkā 2016. gada 1. jūlijā pēc tam, kad to bija ratificējušas visas ES dalībvalstis.

darbībām, un terorismu un ilgtermiņīgas attīstības un efektīvu daudzpusēju attiecību principu ievērošanu. Tirdzniecības liberalizācijas pasākumu piemērošana būtu atkarīga no tā, vai tiek ievēroti šie būtiskie elementi un vispārējie principi.

Turklāt šajā priekšlikumā ietverto tirdzniecības liberalizācijas pasākumu mērķis ir saskaņā ar LESD 207. panta 1. punktu nodrošināt, ka Savienības kopējā tirdzniecības politika tiek īstenota, ievērojot LES 21. pantā izklāstītos Savienības ārējās darbības principus un mērķus.

- **Saskaņība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Šie tirdzniecības liberalizācijas pasākumi būtu saskaņā ar nolīguma īstenošanu un jo īpaši ar V sadaļu, ar kuru izveido *DCFTA* un kurā noteikts, ka pārejas perioda laikā, kas nepārsniedz 10 gadus, skaitot no dienas, kad stājas spēkā minētais nolīgums, puses pakāpeniski izveido brīvās tirdzniecības zonu (nolīguma 143. pants).

- **Saskaņība ar citām Savienības politikas jomām**

Eiropas Savienība ir stingri nosodījusi Krievijas agresiju pret Ukrainu un, lai atbalstītu Moldovu šajā ārkārtas situācijā, tā ir veikusi būtiskus pasākumus, kas ietver papildu humāno palīdzību un atbalstu pie robežām, makrofinansiālu palīdzību un pasākumus tirdzniecības atvieglošanai pašreizējā sarežģītajā situācijā. Tāpēc ierosinātā regula atbilstu Līguma par Eiropas Savienību 21. panta 3. punktā noteiktajam Savienības pienākumam nodrošināt konsekvenci savas ārējās darbības dažādās jomās, kā arī Līguma par Eiropas Savienības darbību 207. panta 1. punktam, kurā noteikts, ka kopējo tirdzniecības politiku īsteno, ievērojot Savienības ārējās darbības principus un mērķus.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Šā priekšlikuma juridiskais pamats ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 207. panta 2. punkts.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Saskaņā ar LESD 3. panta 1. punkta e) apakšpunktu kopējā tirdzniecības politika ir Savienības ekskluzīvā kompetencē. Tāpēc subsidiaritātes principu nepiemēro.

- **Proporcionalitāte**

Šis priekšlikums ir vajadzīgs, lai īstenotu kopējo tirdzniecības politiku un sasniegtu mērķi palīdzēt Moldovai pārvarēt ekonomiskās grūtības, arī tirdzniecībā ar Savienību.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Šis priekšlikums pamatojas uz LESD 207. panta 2. punktu un ietilpst Savienības kopējā tirdzniecības politikā.

3. **EX POST** IZVĒRTĒJUMU, APsiEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Ex post** izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaudes

Neattiecas.

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Neattiecas.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Neattiecas.

- **Ietekmes novērtējums**

Tā kā ekonomikas situācija Moldovā prasa tūlītēju rīcību, ir svarīgi, lai šī regula stātos spēkā iespējami drīz. Tādēļ šim pasākumam netika veikts ietekmes novērtējums. Tomēr 2012. gadā tika veikts ilgtspējas ietekmes novērtējums par Asociācijas nolīguma tirdzniecības noteikumiem un ar tirdzniecību saistītajiem noteikumiem, kuru bija pasūtījis Tirdzniecības ĢD un kura rezultāti tika ņemti vērā sarunās par *DCFTA*. Minētais pētījums apstiprināja, ka tirdzniecības noteikumu un ar tirdzniecību saistīto noteikumu īstenošanai būtu pozitīva ekonomiskā ietekme gan ES, gan Moldovā.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Pasākums nepalielina regulatīvo slogu uzņēmumiem.

- **Pamattiesības**

Šajos pasākumos tiktu ievēroti tie paši pamatprincipi, kā tie, kas noteikti Asociācijas nolīgumā. Proti, Asociācijas nolīguma 2. pantā ir noteikts, ka demokrātijas principu, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana ir šā nolīguma būtiski elementi.

Pasākumi būtu saskaņā arī ar Eiropas Pamattiesību hartu.

4. **IETEKME UZ BUDŽETU**

Pamatojoties uz aplēsēm par importa līmeni no Moldovas 2021. gadā, Eiropas Savienībā muitas ieņēmumu zaudējumi gadā būs aptuveni 0,3 miljoni EUR. Tāpēc ietekme uz ES pašu resursiem būs nenozīmīga.

5. **CITI ELEMENTI**

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Speciāli tam paredzētās Eiropas Komisijas tīmekļa vietnēs ir iespējams tiešsaistē ziņot par ES un Moldovas divpusējās tirdzniecības attīstību.

- **Skaidrojošie dokumenti (direktīvām)**

Neattiecas.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

Ņemot vērā krīzes situāciju Moldovā, ko izraisījis Krievijas iebrukums Ukrainā, pasākuma mērķis ir palielināt tirdzniecības plūsmas no Moldovas, piešķirot papildu beztarifu kvotas Moldovas lauksaimniecības produktu importam Savienībā. Tirdzniecības liberalizācijas pasākumi nozīmētu papildu beztarifu kvotu piešķiršanu dažiem lauksaimniecības produktiem, uz kuriem joprojām attiecas gada beznodokļu tarifa likmes kvotas.

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, ar kuriem papildina tirdzniecības koncesijas, kas Moldovas produktiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Moldovas Republiku, no otras puses

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 207. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru²,

tā kā:

- (1) Asociācijas nolīgums starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Moldovas Republiku ("Moldova"), no otras puses³ ("Asociācijas nolīgums"), veido pamatu attiecībām starp Savienību un Moldovas Republiku. Saskaņā ar Padomes Lēmumu 2014/492/ES⁴ Asociācijas nolīguma V sadaļa, kas attiecas uz tirdzniecību un ar tirdzniecību saistītiem jautājumiem, provizoriski tika piemērota no 2014. gada 1. septembra, un tā stājās spēkā 2016. gada 1. jūlijā pēc tam, kad to bija ratificējušas visas dalībvalstis.
- (2) Asociācijas nolīgums pauž Asociācijas nolīguma pušu ("puses") vēlmi stiprināt un paplašināt attiecības vērienīgā un inovatīvā veidā, veicināt un panākt pakāpenisku ekonomisko integrāciju un to darīt saskaņā ar tiesībām un pienākumiem, kas izriet no pušu dalības Pasaules Tirdzniecības organizācijā.
- (3) Asociācijas nolīguma 143. pants nosaka, ka, ievērojot 1994. gada Vispārējās vienošanās par tarifiem un tirdzniecību ("VVTT 1994") XXIV pantu, pakāpeniski tiek izveidota brīvās tirdzniecības zona starp pusēm. Šajā nolūkā Asociācijas nolīguma 147. pants paredz muitas nodokļu pakāpenisku atcelšanu saskaņā ar tajā iekļautajiem sarakstiem un iespēju paātrināt šādu atcelšanu un paplašināt tās piemērošanas jomu.
- (4) Neprovocētais un nepamatotais Krievijas agresijas karš pret Ukrainu kopš 2022. gada 24. februāra ir būtiski negatīvi ietekmējis Moldovas spēju tirgoties ar pārējo pasauli, jo īpaši tāpēc, ka Moldovas eksports attiecībā uz minēto tirdzniecību bija atkarīgs no tranzīta caur Ukrainas teritoriju un no Ukrainas infrastruktūras, kas tagad lielā mērā nav pieejama. Lai mazinātu negatīvo ietekmi uz Moldovas ekonomiku, ir jāpaātrina

² Eiropas Parlamenta ... nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes ... lēmums.

³ OV L 260, 30.8.2014., 4. lpp.

⁴ Padomes Lēmums 2014/492/ES (2014. gada 16. jūnijs) par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu un provizoriski piemērotu Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Moldovas Republiku, no otras puses (OV L 260, 30.8.2014., 1. lpp.).

ciešāku ekonomisko attiecību veidošana starp Savienību un Moldovas Republiku un ātri jāsniedz atbalsts Moldovas ekonomikai šajos kritiskajos apstākļos. Tādēļ ir nepieciešams un lietderīgi stimulēt Moldovas tirdzniecības plūsmas, izmantojot pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumus, ar kuriem piešķir papildu beztarifu kvotas septiņiem lauksaimniecības produktiem, uz kuriem joprojām attiecas gada beznodokļu tarifa likmes kvotas, nolūkā paātrināt muitas nodokļu atcelšanu tirdzniecībai starp Savienību un Moldovu.

- (5) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 21. panta 3. punktu Savienībai ir jānodrošina konsekvence savas ārējās darbības dažādās jomās. Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 207. panta 1. punkts nosaka, ka kopējā tirdzniecības politika ir jāīsteno, ievērojot Savienības ārējās darbības principus un mērķus.
- (6) Ar tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, kas noteikti ar šo regulu, būtu uz laiku jāpiešķir papildu beztarifu kvotas dažiem lauksaimniecības produktiem, uz kuriem joprojām attiecas gada beznodokļu tarifa likmes kvotas. Ar šiem pasākumiem Savienība padziļinās ekonomisko integrāciju starp Moldovu un Savienību un uz laiku sniegs pienācīgu ekonomisko atbalstu Moldovai un skartajiem ekonomikas dalībniekiem. Saskaņā ar Asociācijas nolīguma XV-A pielikumu gada beznodokļu tarifa likmes kvotas attiecas uz septiņiem Moldovas izcelsmes lauksaimniecības produktiem. Tie ir šādi produkti: tomāti, ķiploki, galda vīnogas, āboli, ķirši, plūmes un vīnogu sula. Divus no šiem produktiem (plūmes un galda vīnogas) Moldova lielā apjomā eksportēja uz trešo valstu tirgiem, jo īpaši uz Krieviju, Baltkrieviju un Ukrainu. Attiecībā uz šiem produktiem ir lietderīgi ieviest papildu beznodokļu kvotas, lai uz laiku atbalstītu to pārdošanas apjomu novirzīšanu uz Savienību, kas sākotnēji tika virzīti uz minētajiem tirgiem, ja šāda novirzīšana ir vajadzīga. Attiecībā uz pārējiem produktiem (tomāti, ķiploki, āboli, ķirši un vīnogu sula) jaunievieš gada beznodokļu tarifa likmes kvotas būtu beznodokļu papildu apjoms tādā pašā apmērā, kāds paredzēts Asociācijas nolīgumā.
- (7) Lai novērstu krāpšanu, ar šo regulu noteiktie tirdzniecības pasākumi būtu jāpiemēro ar nosacījumu, ka Moldova ievēro visus attiecīgos nosacījumus Asociācijas nolīgumā paredzēto priekšrocību saņemšanai, tai skaitā attiecīgo produktu izcelsmei piemērojamos noteikumus un ar tiem saistītās procedūras, kā arī ar nosacījumu, ka Moldova iesaistās ciešā administratīvā sadarbībā ar Savienību, kā paredzēts Asociācijas nolīgumā.
- (8) Moldovai vajadzētu atturēties ieviest jaunus nodokļus vai maksājumus ar līdzvērtīgu ietekmi un jaunus kvantitatīvus ierobežojumus vai pasākumus ar līdzvērtīgu ietekmi attiecībā uz importu, kura izcelsme ir Savienībā, palielināt pašreizējos nodokļus vai maksājumus vai ieviest jebkādas citus ierobežojumus, ja vien tas nav skaidri pamatojams kara apstākļu dēļ; Komisijai vajadzētu būt pilnvarām gadījumā, kad Moldova neizpilda kādu no minētajiem nosacījumiem, uz laiku pilnībā vai daļēji apturēt ar šo regulu noteiktos tirdzniecības pasākumus.
- (9) Asociācijas nolīguma 2. pants nosaka, ka arī demokrātijas principu, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošana, kā arī masu iznīcināšanas ieroču, ar tiem saistītu materiālu un to nogādes līdzekļu izplatīšanas apkarošana ir Asociācijas nolīguma būtiski elementi. Saskaņā ar to pašu pantu puses jo īpaši apņemas ievērot šādus vispārējus principus: vispārējo tiesiskuma un labas pārvaldības principu ievērošana, cīņa pret korupciju, organizētām vai citām noziedzīgām darbībām, tostarp starptautiska mēroga darbībām, un terorismu, kā arī ilgtspējīgas attīstības un efektīvu daudzpusēju attiecību principu ievērošana. Ir lietderīgi ieviest iespēju uz laiku apturēt šajā regulā paredzētos

tirdzniecības liberalizācijas pasākumus gadījumā, ja Moldova neievēro Asociācijas nolīguma būtiskos elementus vai iepriekšminētos vispārējos principus.

- (10) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras uz laiku apturēt 7. apsvērumā minētos tirdzniecības liberalizācijas pasākumus gadījumos, kad saskaņā ar šo regulu veikts imports būtiski ietekmē vai var ietekmēt Savienības ražotājus, kas ražo līdzīgus vai tieši konkurējošus produktus. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁵.
- (11) Ir jāparedz iespēja, pamatojoties uz Komisijas veiktu izmeklēšanu, apturēt 6. apsvērumā minēto tirdzniecības liberalizācijas pasākumu piemērošanu vienam vai vairākiem produktiem, kuri ietilpst šīs regulas piemērošanas jomā un rada vai draud radīt nopietnas grūtības Savienības ražotājiem, kas ražo līdzīgus vai tieši konkurējošus produktus.
- (12) Komisijas gada ziņojumā par to, kā tiek īstenota padziļinātā un visaptverošā brīvās tirdzniecības zona, kas ir Asociācijas nolīguma neatņemama daļa, būtu jāiekļauj rūpīgs šajā regulā noteikto tirdzniecības pasākumu īstenošanas novērtējums.
- (13) Ņemot vērā steidzamību, kas saistīta ar situāciju, kuru radījis Krievijas agresijas karš pret Ukrainu, tiek uzskatīts par lietderīgu piemērot izņēmumu attiecībā uz astoņu nedēļu laikposmu, kas paredzēts LES, LESD un Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumam pievienotā Protokola Nr. 1 par valstu parlamentu lomu Eiropas Savienībā 4. pantā.
- (14) Tā kā ekonomikas situācija Moldovā prasa tūlītēju rīcību, šai regulai būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Tirdzniecības liberalizācijas pasākumi

Papildus Asociācijas nolīguma XV-A pielikumā noteiktajām beznodokļu tarifa likmes kvotām šīs regulas pielikumā uzskaitītos lauksaimniecības produktus no Moldovas Republikas Savienībā atļauts importēt, ievērojot Savienības beznodokļu tarifa likmes kvotas, kas noteiktas minētajā pielikumā. Minētās beznodokļu tarifa likmes kvotas pārvalda Komisija saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2015/2447⁶ 49.–54. pantu.

2. pants

Nosacījumi tirdzniecības liberalizācijas pasākumu piemērošanai

Tirdzniecības liberalizācijas pasākumus, kas paredzēti 1. pantā, piemēro ar šādiem nosacījumiem:

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

⁶ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2015/2447 (2015. gada 24. novembris), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muiņas kodeksu (OV L 343, 29.12.2015., 558. lpp.).

- (a) atbilstība Asociācijas nolīgumā noteiktajiem produktu izcelsmes noteikumiem un ar tiem saistītajām procedūrām;
- (b) Moldova atturas ieviest jaunus nodokļus vai maksājumus ar līdzvērtīgu ietekmi un jaunus kvantitatīvus ierobežojumus vai pasākumus ar līdzvērtīgu ietekmi attiecībā uz importu, kura izcelsme ir Savienībā, palielināt pašreizējos nodokļus vai maksājumus vai ieviest jebkādu citus ierobežojumus, ieskaitot diskriminējošus iekšējus administratīvus pasākumus, ja vien tas nav skaidri pamatojams kara apstākļu dēļ, un
- (c) Moldova ievēro demokrātijas principus, cilvēktiesības un pamatbrīvības, kā arī apkaro masu iznīcināšanas ieroču, ar tiem saistītu materiālu un to nogādes līdzekļu izplatīšanu, ievēro tiesiskuma un labas pārvaldības principus, cīnās pret korupciju, organizētām vai citām noziedzīgām darbībām, tostarp starptautiska mēroga darbībām, un terorismu, kā arī ievēro ilgtspējīgas attīstības un efektīvu daudzpusēju attiecību principus, kā paredzēts Asociācijas nolīguma 2., 9. un 16. pantā.

3. pants

Pasākumu pagaidu apturēšana

1. Ja Komisija uzskata, ka ir pietiekami pierādījumi tam, ka Moldova neievēro 2. pantā minētos nosacījumus, tā var ar īstenošanas aktu pilnībā vai daļēji apturēt šajā regulā paredzētos tirdzniecības liberalizācijas pasākumus. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 5. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.
2. Ja kāda dalībvalsts pieprasa Komisijai apturēt kādu no šajā regulā paredzētajiem tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, jo Moldova nav ievērojusi 2. panta b) apakšpunktā minētos nosacījumus, Komisija četru mēnešu laikā pēc šāda pieprasījuma saņemšanas iesniedz pamatotu atzinumu par to, vai apgalvojums, ka Moldova neievēro nosacījumus, ir pamatots. Ja Komisija secina, ka apgalvojums ir pamatots, tā sāk šā panta 1. punktā minēto procedūru.

4. pants

Drošības klauzula

1. Ja Moldovas izcelsmes produktu importē saskaņā ar noteikumiem, kas līdzīgu vai tieši konkurējošu produktu ražotājiem Savienībā rada vai draud radīt nopietnas grūtības, jebkurā brīdī var apturēt 1. pantā paredzētā tirdzniecības liberalizācijas pasākuma piemērošanu šim produktam.
2. Komisija cieši uzrauga šīs regulas ietekmi, cita starpā attiecībā uz cenām Savienības tirgū, ņemot vērā informāciju par to produktu eksportu, importu un ražošanu Savienībā, uz kuriem attiecas šajā regulā noteiktie tirdzniecības liberalizācijas pasākumi.
3. Komisija pieņem lēmumu par izmeklēšanas sākšanu saprātīgā termiņā:
 - (a) pēc dalībvalsts pieprasījuma,
 - (b) pēc juridiskas personas pieprasījuma vai tādas apvienības pieprasījuma, kura nav juridiska persona, ja tās rīkojas Savienības ražotāju vārdā, proti, visu vai lielākās daļas tādu ražotāju vārdā, kuri ražo līdzīgus vai tieši konkurējošus produktus, vai

- (c) pēc Komisijas pašas iniciatīvas, ja Komisijai ir skaidrs, ka pastāv pietiekami pirmšķietami pierādījumi par nopietnām grūtībām Savienības ražotājiem, kas ražo līdzīgus vai tieši konkurējošus produktus, kā minēts 1. punktā.

Šā panta nolūkiem "lielākā daļa Savienības ražotāju, kas ražo līdzīgus vai tieši konkurējošus produktus" nozīmē Savienības ražotājus, kuru kopējā saražotā produkcija veido vairāk nekā 50 % no saražoto līdzīgo vai tieši konkurējošo produktu Savienības produkcijas kopējā apjoma, ko saražojusi tā Savienības ražošanas nozares daļa, kura ir vai nu atbalstījusi pieprasījumu, vai to noraidījusi, un ne mazāk kā 25 % no līdzīgo vai tieši konkurējošo produktu kopējās produkcijas, ko saražojusi Savienības ražošanas nozare.

4. Ja Komisija nolēmj sākt izmeklēšanu, tā *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicē paziņojumu, kurā tā paziņo par izmeklēšanas sākšanu. Paziņojumā sniedz saņemtās informācijas kopsavilkumu un norāda, ka jebkāda svarīga informācija jānosūta Komisijai. Tajā norāda termiņu, kurā ieinteresētās personas rakstiski var paust savu viedokli. Šis termiņš nepārsniedz četrus mēnešus no paziņojuma publicēšanas dienas.
5. Komisija vāc visu informāciju, ko tā uzskata par vajadzīgu, un tā iegūto informāciju var pārbaudīt, sazinoties ar Moldovu vai jebkuru citu atbilstīgu avotu. Komisijai var palīdzēt tās dalībvalsts amatpersonas, kuras teritorijā notiek šāda pārbaude, ja attiecīgā dalībvalsts pieprasa, lai minētās amatpersonas sniegtu šādu palīdzību.
6. Pārbaudot, vai Savienības ražotājiem, kas ražo līdzīgus vai tieši konkurējošus produktus, pastāv nopietnas grūtības, kā minēts 1. punktā, Komisija attiecībā uz Savienības ražotājiem, ja attiecīgā informācija ir pieejama, cita starpā ņem vērā šādus faktorus:
 - tirgus daļa,
 - ražošana,
 - krājumi,
 - ražošanas jauda,
 - jaudas izmantojums,
 - nodarbinātība,
 - imports,
 - cenas.
7. Izmeklēšanu pabeidz sešu mēnešu laikā no šā panta 4. punktā minētā paziņojuma publicēšanas. Ārkārtas apstākļos Komisija ar īstenošanas aktu, kas pieņemts, ievērojot 5. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru, var pagarināt minēto termiņu.
8. Trīs mēnešu laikā no izmeklēšanas pabeigšanas Komisija ar īstenošanas aktu, kas pieņemts, ievērojot 5. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru, pieņem lēmumu par to, vai apturēt 1. pantā paredzētā tirdzniecības liberalizācijas pasākuma piemērošanu produktam, uz kuru attiecas izmeklēšana. Minētais īstenošanas akts stājas spēkā viena mēneša laikā pēc tā publicēšanas. Liberalizācijas pasākuma piemērošanu aptur uz tik ilgu laiku, cik nepieciešams, lai novērstu Savienības ražotāju ekonomiskā vai finanšu stāvokļa pasliktināšanos, vai uz laiku, kamēr pastāv šādas pasliktināšanās risks. Ja galīgi konstatētie fakti liecina, ka šā panta 1. punktā

minētie nosacījumi nav ievēroti, Komisija pieņem īstenošanas aktu, ar ko izbeidz izmeklēšanu un procedūru. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta šīs regulas 5. panta 2. punktā.

9. Ja ārkārtas apstākļi prasa tūlītēju rīcību un izmeklēšana tāpēc nav iespējama, Komisija, iepriekš informējot 5. panta 1. punktā minēto Muitas kodeksa komiteju, var veikt visus vajadzīgos preventīvos pasākumus.

5. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz Muitas kodeksa komiteja, kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 952/2013⁷ 285. pantu. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

6. pants

Tirdzniecības liberalizācijas pasākumu īstenošanas novērtējums

Komisijas gada ziņojumā par padziļinātas un visaptverošas brīvās tirdzniecības zonas īstenošanu iekļauj šajā regulā noteikto tirdzniecības liberalizācijas pasākumu īstenošanas rūpīgu novērtējumu un, ciktāl tas ir piemēroti, iekļauj novērtējumu par minēto pasākumu sociālo ietekmi Moldovā un Savienībā. Komisijas tīmekļa vietnē dara pieejamu informāciju par produktu importu, kas veikts saskaņā ar 1. pantu.

7. pants

Pārejas noteikumi

Tirdzniecības liberalizācijas pasākumus piemēro produktiem, kuri šīs regulas spēkā stāšanās dienā atrodas Savienības muitas kontrolē, ar noteikumu, ka sešu mēnešu laikā no minētās dienas Savienības atbildīgajiem muitas dienestiem ir iesniegts attiecīgs pieprasījums.

8. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

1. Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.
2. Šo regulu piemēro līdz ... [viens gads no šīs regulas spēkā stāšanās dienas.]

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV L 269, 10.10.2013., 1. lpp.).

**TIESĪBU AKTA FINANŠU PĀRSKATS ATTIECĪBĀ UZ PRIEKŠLIKUMIEM, KAS
IETEKMĒ VIENĪGI BUDŽETA IENĒMUMUS**

1. PRIEKŠLIKUMA NOSAUKUMS

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par pagaidu tirdzniecības liberalizācijas pasākumiem, ar kuriem papildina tirdzniecības koncesijas, kas Moldovas produktiem piemērojamas saskaņā ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Moldovas Republiku, no otras puses

2. BUDŽETA POZĪCIJAS

12. nodaļa, 120. pants

Budžetā paredzētā summa 2022. gadam: 17 912 606 159 EUR

3. FINANSIĀLĀ IETEKME

Priekšlikumam nav finansiālas ietekmes

Priekšlikumam nav finansiālas ietekmes uz izdevumiem, taču ir finansiāla ietekme uz ieņēmumiem, proti, šāda:

Budžeta pozīcija	Ieņēmumi	Periods: daļa 2022. gada – daļa 2023. gada* (miljonos EUR, viena zīme aiz komata)
12. nodaļa, 120. pants ⁸	<i>Ietekme uz pašu resursiem</i>	0,3
Kopā		

* Viena gada periods kopš regulas stāšanās spēkā

Aprēķinu pamatā ir to produktu importa apjomi 2021. gadā, uz kuriem attiecas ierosinātā regula un kuriem ir pārsniegta gada beznodokļu kvota (t. i., plūmes).

Pamatojoties uz iepriekš minētajiem aprēķiniem, no šā lēmuma izrietošie tradicionālo pašu resursu ieņēmumu zaudējumi ir aplēsti 0,366 miljonu EUR apmērā (bruto summa, ieskaitot iekasēšanas izmaksas) x 0,75 = 0,274 miljoni EUR attiecīgajā periodā.

4. KRĀPŠANAS APKAROŠANAS PASĀKUMI

Lai novērstu krāpšanu, ar ierosināto regulu noteiktie tirdzniecības pasākumi būtu jāpiemēro ar nosacījumu, ka Moldova ievēro visus attiecīgos nosacījumus Asociācijas nolīgumā paredzēto

⁸ Norādītajām tradicionālo pašu resursu (lauksaimniecības nodokļi, cukura nodevas, muitas nodokļi) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitīti 25 % iekasēšanas izmaksas.

priekšrocību saņemšanai, tai skaitā attiecīgo produktu izcelsmei piemērojamos noteikumus un ar tiem saistītās procedūras, kā arī ar nosacījumu, ka Moldova iesaistās ciešā administratīvā sadarbībā ar Savienību, kā paredzēts Asociācijas nolīgumā.

